

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 24. kolovoza 2020.
(OR. en)

10202/20

Međuinstitucijski predmet:
2020/0212 (NLE)

ECOFIN 718
FIN 534
UEM 259

POP RATNA BILJEŠKA

Od: gđa Ilze JUHANSONE, glavna tajnica Europske komisije
Za: g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.: COM(2020) 449 final

Predmet: Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Grčkoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 449 final.

Priloženo: COM(2020) 449 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 24.8.2020.
COM(2020) 449 final

2020/0212 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Grčkoj
radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti
COVID-19**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom Vijeća 2020/672 („Uredba o instrumentu SURE”) propisan je pravni okvir za financijsku potporu Unije državama članicama u kojima je zbog izbijanja bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja ili kojima ozbiljno prijete takvi poremećaji. Potpora iz instrumenta SURE namijenjena je prvenstveno za financiranje programâ skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera kojima je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe i na taj način smanjiti stopu nezaposlenosti i gubitak prihoda, te dodatno, za financiranje nekih zdravstvenih mjera, osobito na radnom mjestu.

Grčka je 6. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije na temelju Uredbe o instrumentu SURE. Komisija se u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe o instrumentu SURE savetovala s grčkim tijelima kako bi provjerila iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 koji se izravno odnose na a) posebnu naknadu koja se isplaćuje zaposlenicima u privatnom sektoru čiji su ugovori o radu obustavljeni zbog krize, b) troškove njihova socijalnog osiguranja u razdoblju obustave, c) posebnu naknadu koja se isplaćuje samozaposlenim osobama, d) program skraćenog radnog vremena i e) doprinose poslodavca za socijalno osiguranje zaposlenika u sezonskim poduzećima u tercijarnom sektoru. To se posebno odnosi na:

- (1) posebnu naknadu za zaposlenike u privatnom sektoru čiji su ugovori o radu obustavljeni. Cilj je te mjere zaštititi radna mjesta u poduzećima koja prestanu poslovati na temelju općeg naloga ili pripadaju gospodarskim sektorima koji su teško pogođeni pandemijom bolesti COVID-19 te se odnosi na osiguravanje posebne mjesečne naknade u iznosu od 543 EUR zaposlenicima čiji su ugovori o radu obustavljeni od sredine ožujka 2020. Preduvjet za korištenje programa jest da poslodavac zadrži isti broj zaposlenika (odnosno iste zaposlenike) u razdoblju koje je jednako razdoblju na koje je ugovor o radu bio obustavljen;
- (2) nadležna su tijela usto uvela državno financiranje troškova socijalnog osiguranja zaposlenika koji primaju posebnu naknadu iz točke (a). Preduvjet za korištenje od programa jest da poslodavac zadrži isti broj zaposlenika (odnosno iste zaposlenike) u razdoblju koje je jednako razdoblju na koje je ugovor o radu bio obustavljen;
- (3) posebnu naknadu za samozaposlene osobe. Mjera se odnosi na jednokratnu posebnu naknadu u iznosu od 600 EUR koja se ili u travnju ili u lipnju 2020. isplaćuje samozaposlenim osobama (ekonomistima, računovođama, inženjerima, odvjetnicima, liječnicima, nastavnicima i znanstvenicima);
- (4) program skraćenog radnog vremena koji se primjenjuje od 15. lipnja 2020. do 15. listopada 2020. u svim poduzećima, uz iznimku zrakoplovne industrije u kojoj je moguće produljenje do kraja 2020. Prihvatljiva su poduzeća ona u kojima je zabilježen pad prometa od najmanje 20 %, a mjerom se omogućuje skraćivanje tjednog radnog vremena zaposlenika do 50 % pod uvjetom da se zadrži radni odnos. Od 15. lipnja 2020. do 30. lipnja 2020. država pokriva 60 % neto dohotka zaposlenika i 60 % doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje za neodrađene sate. Od 1. srpnja 2020. država pokriva 100 % doprinosa za socijalno osiguranje poslodavca i zaposlenika za neodrađene sate te 60 % neto dohotka zaposlenika za neodrađene sate;

- (5) državno financiranje doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje zaposlenika u sezonskim poduzećima. Mjera je usmjerena na sezonska poduzeća u tercijarnom sektoru, odnosno na poduzeća u kojima je 50 % prometa koncentrirano u trećem tromjesečju godine na temelju podataka za 2019., a cilj joj je financiranje doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje u srpnju, kolovozu i rujnu 2020. pod uvjetom da poduzeća zadrže isti broj zaposlenika koji su imala 30. lipnja 2020.

Grčka je Komisiji dostavila relevantne informacije.

Uzimajući u obzir dostupne dokaze, Komisija predlaže Vijeću da donese provedbenu odluku o odobravanju financijske pomoći Grčkoj u skladu s Uredbom o instrumentu SURE radi potpore navedenim mjerama.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u cijelosti usklađen s Uredbom Vijeća 2020/672, na temelju koje je i sastavljen.

Ovaj je Prijedlog dopuna jednom drugom instrumentu prava Unije za potporu državama članicama u izvanrednim situacijama, a to je Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije („Uredba (EZ) br. 2012/2002”). Uredba (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je taj instrument izmijenjen da bi se njegovo područje primjene proširilo na izvanredna stanja velikih razmjera u području javnog zdravlja i definirale određene operacije prihvatljive za financiranje, donesena je 30. ožujka.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio raznih mjera donesenih kao odgovor na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, kao što je „Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus”, i dopunjuje druge instrumente za potporu zapošljavanju, kao što su Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja/InvestEU. Korištenjem operacija uzimanja i davanja zajmova radi potpore državama članicama u ovom konkretnom slučaju pandemije bolesti COVID-19, ovaj Prijedlog služi kao druga crta obrane za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se pomaže zaštititi radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova za ovaj instrument Uredba Vijeća 2020/672.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog se temelji na zahtjevu države članice i dokaz je europske solidarnosti koja se očituje u financijskoj pomoći Unije u obliku privremenih zajmova državi članici pogođenoj pandemijom bolesti COVID-19. Kao druga crta obrane, takva financijska pomoć privremena je potpora državi za povećane javne rashode za programe skraćenog radnog vremena i slične mjere za zaštitu radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti i gubitka prihoda.

Takva će potpora pomoći pogođenim građanima i pridonijeti ublažavanju izravnih socioekonomskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Savjetovanje s dionicima nije moglo biti provedeno zbog žurnosti pripreme Prijedloga da bi ga Vijeće moglo pravovremeno donijeti.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije provedena zbog žurnosti Prijedloga.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisija bi trebala moći ugovoriti zaduživanje na financijskim tržištima u svrhu korištenja istih sredstava za zajmove državi članici koja je zatražila financijsku pomoć iz instrumenta SURE.

Osim jamstava od država članica, u okvir su ugrađene i druge sigurnosne mjere kako bi se zajamčila financijska solidnost programa:

- rigorozan i konzervativan pristup financijskom upravljanju,
- struktura portfelja zajmova koja ograničava rizik koncentracije, izloženost na godišnjoj razini i prekomjernu izloženost prema državama članicama pojedinačno, istovremeno osiguravajući dostatna sredstva za dodjelu državama članicama kojima su najpotrebnija i
- mogućnost obnavljanja zajma.

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Grčkoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19¹, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Grčka je 6. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kojom bi dopunila svoje nacionalne mjere za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socioekonomskih posljedica za radnike.
- (2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Grčka uvela da bi ograničila širenje pandemije i njezine socioekonomske i zdravstvene posljedice dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Grčka do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 6,4 % i dug opće države od 196,4 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Grčke za 9 % u 2020.
- (3) Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Grčkoj. Uzrokovala je iznenadno i znatno povećanje javnih rashoda u Grčkoj zbog posebne naknade koja se isplaćuje zaposlenicima u privatnom sektoru čiji su ugovori o radu obustavljeni zbog krize, troškova njihova socijalnog osiguranja u razdoblju obustave, posebne naknade koja se isplaćuje samozaposlenim osobama, programa skraćenog radnog vremena i doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje zaposlenika u sezonskim poduzećima u tercijarnom sektoru, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 8.
- (4) Točnije, Pravnim aktom od 14. ožujka 2020.², kako je navedeno u zahtjevu Grčke od 6. kolovoza 2020., uvedena je posebna naknada za zaposlenike u privatnom sektoru čiji su ugovori o radu obustavljeni. Cilj je te mjere zaštititi radna mjesta u poduzećima koja prestanu poslovati na temelju općeg naloga ili pripadaju gospodarskim sektorima

¹ SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

² Pravni akt od 14. ožujka 2020. (Službeni list A' 64) ratificiran člankom 3. Zakona 4682/2020 (Službeni list A' 76), Ministarska odluka 12998/232 (Službeni list B' 1078/28. ožujka 2020.), Ministarska odluka 16073/287/22. travnja 2020. (Službeni list B' 1547/22. travnja 2020.), Ministarska odluka 17788/346/8. svibnja 2020. (Službeni list B' 1779/10. svibnja 2020.) i Ministarska odluka 23102/477/2020 (Službeni list B' 2268/13. lipnja 2020.)

koji su teško pogođeni pandemijom bolesti COVID-19 te se odnosi na osiguravanje posebne mjesečne naknade u iznosu od 543 EUR zaposlenicima čiji su ugovori o radu obustavljeni od sredine ožujka 2020. Preduvjet za korištenje programa jest da poslodavac zadrži isti broj zaposlenika (odnosno iste zaposlenike) u razdoblju koje je jednako razdoblju na koje je ugovor o radu bio obustavljen.

- (5) Nadležna su tijela usto uvela državno financiranje troškova socijalnog osiguranja zaposlenika koji primaju posebnu naknadu iz uvodne izjave 4. Preduvjet za korištenje od programa jest da poslodavac zadrži isti broj zaposlenika (odnosno iste zaposlenike) u razdoblju koje je jednako razdoblju na koje je ugovor o radu bio obustavljen;
- (6) Pravnim aktom od 20. ožujka 2020.³, kako je navedeno u zahtjevu Grčke od 6. kolovoza 2020., uvedena je posebna naknada za samozaposlene osobe. Mjera se odnosi na jednokratnu posebnu naknadu u iznosu od 600 EUR koja se ili u travnju ili u lipnju 2020. isplaćuje samozaposlenim osobama (ekonomistima, računovođama, inženjerima, odvjetnicima, liječnicima, nastavnicima i znanstvenicima);
- (7) Program skraćenog radnog vremena koji se primjenjuje od 15. lipnja 2020. do 15. listopada 2020. u svim poduzećima, uz iznimku zrakoplovne industrije u kojoj je moguće produljenje do kraja 2020., uveden je na temelju Zakona 4690/2020⁴, kako je navedeno u zahtjevu Grčke od 6. kolovoza 2020. Prihvatljiva su poduzeća ona u kojima je zabilježen pad prometa od najmanje 20 %, a mjerom se omogućuje skraćivanje tjednog radnog vremena zaposlenika do 50 % pod uvjetom da se zadrži radni odnos. Od 15. lipnja 2020. do 30. lipnja 2020. država pokriva 60 % neto dohotka zaposlenika i 60 % doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje za neodrađene sate. Od 1. srpnja 2020. država pokriva 100 % doprinosa za socijalno osiguranje poslodavca i zaposlenika za neodrađene sate te 60 % neto dohotka zaposlenika za neodrađene sate;
- (8) Naposljetku, Zakonom 4714/2020⁵, kako je navedeno u zahtjevu Grčke od 6. kolovoza 2020., uvodi se državno financiranje doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje zaposlenika u sezonskim poduzećima. Mjera je usmjerena na sezonska poduzeća u tercijarnom sektoru, odnosno na poduzeća u kojima je 50 % prometa koncentrirano u trećem tromjesečju godine na temelju podataka za 2019., a cilj joj je financiranje doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje u srpnju, kolovozu i rujnu 2020. pod uvjetom da poduzeća zadrže isti broj zaposlenika koji su imala 30. lipnja 2020.
- (9) Grčka ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672. Grčka je Komisiji dostavila dostatne dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 2 728 000 000 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih radi ublažavanja socioekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi na nove mjere kojima je obuhvaćen znatan udio poduzetnika i radne snage u Grčkoj.

³ Pravni akt od 20. ožujka 2020. (Službeni list A' 68) ratificiran člankom 1. Zakona 4683/2020 (Službeni list A' 83)

⁴ Zakon 4690/2020 (Službeni list A' 104) ratificiran člancima 122. i 123. Zakona 4714/2020 (Službeni list A' 148), Ministarska odluka 23103/478 (Službeni list B 2274/14. lipnja 2020.) i Ministarska odluka 32085/1771

⁵ Zakon 4714/2020 (Službeni list A' 148) ratificiran Ministarskom odlukom 32085/1771

- (10) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Grčkom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere navedene u zahtjevu od 6. kolovoza 2020.
- (11) Stoga bi Grčkoj trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi joj se pomoglo u ublažavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19.
- (12) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka koji bi se mogli pokrenuti u vezi s poremećajima funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. UFEU-a. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. UFEU-a da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.
- (13) Grčka bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Grčka te rashode izvršila.
- (14) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Grčke, kao i zahtjeve za financijsku pomoć u skladu s Uredbom (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili planiraju podnijeti druge države članice, a pritom su primijenjena načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Grčka ispunjava uvjete iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Grčkoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 2 728 000 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma je 15 godina.
2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom traje 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon stupanja na snagu ove Odluke.
3. Financijsku pomoć Unije Komisija Grčkoj stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obroci se mogu isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.
4. Prvi obrok isplaćuje se nakon stupanja na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.
5. Grčka podmiruje troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog financiranja.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Grčka može financirati sljedeće mjere:

- a) posebnu naknadu koja se isplaćuje zaposlenicima čiji su ugovori o radu obustavljeni, kako je predviđeno člankom 13. Pravnog akta od 14. ožujka 2020.;
- b) troškove socijalnog osiguranja zaposlenika na koje se primjenjuje mjera iz točke (a) ovoga članka, kako je predviđeno člankom 13. Pravnog akta od 14. ožujka 2020.;
- c) posebnu naknadu za samozaposlene osobe, kako je predviđeno člankom 8. Pravnog akta od 20. ožujka 2020.;
- d) program skraćenog radnog vremena, kako je predviđeno člankom 31. Zakona 4690/2020;
- e) doprinose poslodavca za socijalno osiguranje zaposlenika u sezonskim poduzećima u tercijarnom sektoru, kako je predviđeno člankom 123. Zakona 4714/2020.

Članak 4.

Grčka do [*DATUM: šest mjeseci od datuma objave ove Odluke*] i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*